

Sygn. akt V Ca 574/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: sędzia (del) Dorota Walczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2021 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. D.

przeciwko (...) AG z siedzibą w B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 3 grudnia 2020 r. sygn. akt I C 2561/20

1. oddala apelację,
2. zasądza od W. D. na rzecz (...) AG z siedzibą w B. kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej i oddala wniosek pozwanego o zwrot kosztów w pozostałym zakresie.

Sygn. akt V Ca 574/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7 sierpnia 2020 roku W. D. wniósł o zasądzenie od (...) AG w B. (Szwajcaria) kwoty 600 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 października 2019 roku do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o przyznanie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty od pełnomocnictwa, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 3 grudnia 2020 r., Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w punkcie 1 oddalił powództwo; w punkcie 2 zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła strona powodowa zaskarżając wyrok w całości, zarzucając:

- 1) naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91;

2) naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez czynienie ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie wyłącznie w oparciu o wskazania strony pozwanej, jakoby przedmiotowa usterka techniczna samolotów(...) miała charakter globalny,

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o:

1) zmianę wyroku poprzez zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kwoty 600 EUR wraz z odsetkami od dnia 16 października 2019 r. do dnia zapłaty;

2) zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego tj. kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów poniesionych tytułem tłumaczeń przysięgłych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd II instancji nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa. W postępowaniu uproszczonym apelacja może być oparta jedynie na zarzucie naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz zarzucie naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy (art. 505⁹ § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c.).

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy i w dalszej kolejności dokonał właściwej jego oceny. W konsekwencji ustalił stan faktyczny odpowiadający treści tych dowodów. Dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu i rozważania w zakresie oceny materiału dowodowego oraz podstawy prawnej rozstrzygnięcia, Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, czyniąc je równocześnie integralną częścią poniższych wywodów.

Powód w apelacji podniósł zarzuty naruszenia zarówno przepisów prawa materialnego, jak i procesowego. Zarzuty te sprowadzają się do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Rejonowy oceny prawnej żądania powoda i uznania, iż w niniejszej sprawie zaistniały nadzwyczajne okoliczności zwalniające pozwanego od odpowiedzialności wynikającej z art. 5 ust. 3 Rozporządzenia nr 261/2004 r. Zdaniem Sądu Okręgowego zarzuty te okazały się być jednakże niezasadne i jako takie nie mogły odnieść skutku.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to, czy opóźnienie lotu zaplanowanego na dzień 15 października 2019 r. na trasie W. – Z. – B., było skutkiem nadzwyczajnej okoliczności wyłączającej obowiązek pozwanego wypłaty odszkodowania za opóźniony lot. Pozwany wskazywał, że opóźnienie powstało w związku z koniecznością przeprowadzenia przeglądu wszystkich samolotów (...), posiadające silniki typu (...).

Odnosząc się w do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c., wskazać należy, że jest on całkowicie chybiony. Przepis ten przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego materiału dowodowego, zaś zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy można uznać za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia ww. przepisu nie wystarcza samo twierdzenie o

wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. Jeżeli zaś z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00). Natomiast analizując treść zarzutów podniesionych w apelacji dojdź należy do wniosku, iż stanowią one jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami poczynionymi w toku niniejszej sprawy przez Sąd Rejonowy.

Sąd Okręgowy zgadza się z Sądem I instancji, że analiza dokumentów przedstawionych przez pozwanego w odpowiedzi na pozew pozwala na przyjęcie, że powodem opóźnienia lotu numer (...) relacji W. – Z. – B. były okoliczności których nie można było uniknąć będące w istocie zagrożeniem dla bezpieczeństwa lotu i pasażerów, a w konsekwencji stanowiące nadzwyczajną przyczynę w rozumieniu art. 5 ust. 3 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004. Zauważyć należy, że samo twierdzenie strony powodowej, że nie zaistniały nadzwyczajne okoliczności umożliwiające odmowę wypłaty odszkodowania, a pozwana nie wypełniła przesłanek powodujących zwolnienie jej od odpowiedzialności odszkodowawczej na rzecz powoda jest niewystarczające do stwierdzenia, iż Sąd Rejonowy naruszył powyższy przepis. Albowiem nie można zgodzić się ze stroną powodową, jakoby Sąd I instancji oparł swoje rozważania wyłącznie o wskazania pozwanego, a tym samym nie można przyznać racji twierdzeniom powoda, iż przedmiotowej usterki nie można traktować jako wadę konstrukcyjną, podczas gdy brak było dowodów potwierdzających aby ten model samolotu ulegał podobnym awariom. Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że Sąd Rejonowy dokonał właściwej oceny zgromadzonych dowodów w kwestionowanym zakresie.

Przechodząc do zarzutu naruszenia prawa materialnego tj. treści art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/04 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów stwierdzić należało, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Zgodnie z jego treścią obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty jeżeli może dowieść, że odwołanie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Przewoźnik w celu uchylecia się od odpowiedzialności odszkodowawczej musi więc udowodnić wystąpienie dwóch przesłanek egzoneracyjnych: wystąpienia okoliczności nadzwyczajnej oraz podjęcia wszelkich racjonalnych środków celem uniknięcia skutków tego nadzwyczajnego zdarzenia.

Jak stanowi pkt 15 Preambuły rozporządzenia nr 261/04, za nadzwyczajne okoliczności powinno się uważać sytuację, gdy decyzja kierownictwa lotów w stosunku do danego samolotu spowodowała danego dnia powstanie dużego opóźnienia, przełożenie lotu na następny dzień albo odwołanie jednego lub więcej lotów tego samolotu pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków przez zainteresowanego przewoźnika, by uniknąć tych opóźnień lub odwołań lotów. Nadto jak wskazuje się w orzecznictwie za nadzwyczajne okoliczności w rozumieniu art. 5 ust. 3 ww. rozporządzenia można uznać zdarzenia, które ze względu na swój charakter lub swoje źródło nie wpisują się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają na skuteczne nad nim panowanie (zob. wyroki TSUE: z dnia 22 grudnia 2008 r., C 549/07; z dnia 31 stycznia 2013 r., C 12/11; z dnia 17 września 2015 r., C 257/14).

Stosownie do motywu 14 powoływanego rozporządzenia „podobnie jak w konwencji montrealskiej, zobowiązania przewoźników lotniczych powinny być ograniczone lub ich odpowiedzialność wyłączona w przypadku gdy zdarzenie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Okoliczności te mogą, w szczególności, zaistnieć w przypadku destabilizacji politycznej, warunków meteorologicznych uniemożliwiających dany lot, zagrożenia bezpieczeństwa, nieoczekiwanych wad mogących wpłynąć na bezpieczeństwo lotu oraz strajków mających wpływ na działalność przewoźnika”.

W wyroku z 26 czerwca 2019 r. (C 159/18, ECLI:EU:C:2019:535) Trybunał Sprawiedliwości UE wskazał, że ponieważ nie wszystkie nadzwyczajne okoliczności skutkują zwolnieniem z obowiązku wypłaty odszkodowania pasażerom,

to na podmiocie, który zamierza się na nie powołać, spoczywa obowiązek wykazania, że okoliczności tych w żadnym razie nie można by było uniknąć za pomocą dostosowanych do sytuacji środków, to jest środków, które w chwili wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności odpowiadają między innymi warunkom technicznie i ekonomicznie możliwym do przyjęcia przez danego przewoźnika lotniczego. To on musi zatem wykazać, że nawet przy użyciu wszystkich dostępnych mu zasobów osobowych lub materialnych, a także zasobów finansowych, w sposób oczywisty nie mógł – bez poświęceń niemożliwych do przyjęcia z punktu widzenia możliwości jego przedsiębiorstwa w danym czasie – uniknąć sytuacji, w której zaistniałe nadzwyczajne okoliczności doprowadziły do odwołania lotu lub do opóźnienia tego lotu (stanowisko Trybunału Sprawiedliwości wyrażone w wyroku z dnia 4 maja 2017 r., (P. i P., C 315/15, EU:C:2017:342 pkt 28 i 29).

W niniejszej sprawie nie było kwestionowane, iż powód posiadał potwierdzoną rezerwację na sporny lot, ani faktu jego opóźnienia. Pozwany podnosił, że przyczyną odwołania lotu była konieczność przeprowadzenia przeglądu wszystkich samolotów (...), które mają silnik typu (...), na skutek doznania w tym samym dniu tj. 15 października 2019 r. przez samolot tego typu awarii silnika. Sytuacja ta w konsekwencji spowodowała uziemienie wszystkich pozostałych lotów realizowanych tym modelem, aby wykluczyć istnienie takowych usterek w pozostałych samolotach. Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd I instancji właściwie ocenił, iż pozwany podjął wszelkie racjonalne środki aby uniknąć zagrożenia bezpieczeństwa lotu oraz wykluczyć prawdopodobieństwo istnienia usterki w pozostałych samolotach tego typu.

Wobec tego okoliczność ta stanowiła zdarzenie o charakterze zewnętrznym, na które przewoźnik nie miał wpływu i któremu nie mógł zapobiec, nie sposób również stwierdzić aby owa sytuacja dowodziła istnienie usterki technicznej wynikającej z normalnego wykonywania działalności przewoźnika lotniczego. Tym samym, Sąd Rejonowy właściwie uznał, że wyłączona została odpowiedzialność linii lotniczych za powstałe opóźnienia.

W świetle powyższych okoliczności, zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancja prawidłowo ocenił, iż w realiach niniejszej sprawy brak było podstaw do powstania odpowiedzialności przewoźnika za opóźnienie lotu. Podkreślić również należy, że wszystkie działania pozwanego winny być oceniane przez pryzmat tego, iż priorytetem dla przewoźnika jest zapewnienie osobom podróżującym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa przelotu, nawet jeśli ma się to odbyć kosztem punktualności realizowanych rejsów.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.